

Kolegijos studento statuso ávirtinimas: sociologinis aspektas

Viktorija Marcinkevičienė,

Antanas Vaidelys

*Kauno kolegija, Pramonės pr. 20
LT-50468 Kaunas,
el. paštas antanas@kauko.lt*

Straipsnyje aptariamas kolegijos studento statuso, prilyginamo ES šalių atitinkamam statusui, ávirtinimo klausimas Lietuvos visuomenėje.

Pateikiama 2004 m. kovo–gegužės mėnesiais áduoniose Lietuvos kolegijose atlikto studentų požiūrių á kolegijos studento statusą tyrimo analizė. Aiškinama, ká patiems studentams reikiá bŭti kolegijos studentu, kokias viltis studentai sieja su kolegijos studento statuso samprata.

Lyginama, kuo skiriasi kolegijos studentų požiūriai priklausomai nuo jų lyties, kurso, kolegijos, studijų programos ir studentų paþangumo. Tyrimas patvirtino, kad dalis *respondentų savo studijas kolegijoje sieja su studento statusu*.

Raktaþodþiai: kolegijos studentas, statusas, visuomenė, požiūris, prestiþas

ÁVADAS

2000 m. Lisabonoje Europos Sájungos (ES) Taryba iðkėlė uþdaviná ágyvendinti Europoje naujá socialiná modelá – sukurti þinojimu grindþiamá visuomená. Tai atviros ir dinamiðkos organizacinės visuomenės infrastruktūros, sudaranėios sálygas nuolatiniam mokymuisi ir skatinanėios sugebėjimá visokeriopai keistis bei naudotis pagrindiniu naujosios ekonomikos augimo veiksniumi ir iðtekliais – þiniomis, sudarymas (Lisbon Strategy-Education and Training 2010; Strategies for Lifelong Learning; Bologna process). Europos globaliós plėtros tendencijos iðkėlė daugybę klausimų ir Lietuvai. Sprendþiant juos patvirtinta Lietuvos nacionalinės informacinės visuomenės plėtros strategija 2000–2011 m. (*Lietuva – globaliø galimybíø ðalis*). Ðioje plotmėje tam tikrà vietá uþima neuniversitetinio aukðtojo mokslo sektorius – kolegijos. Jø atsiradimá sálygojo ES ðaliø siekis sukurti bendrà Europos aukðtojo mokslo erdvę, harmonizuoti akademiníø laipsniø ir kokybės uþtikrinimo standartus visoje Europoje.

Sulyginant visø ES ðaliø aukðtojo mokslo kvalifikacijø parametrus turėtø kilti ir Lietuvos kolegijø studento statusas visuomenėje. Europoje kolegijos studento statusas turi tvirtas pozicijas. Jungtinėje Karalystėje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Ispanijoje studijos koledþuose yra prestiþinis uþsiėmimas (Jucevičienė 1997). Kadangi kolegijos kaip institucijos yra palyginti naujas Lietuvos ðvietimo reformos produktas, tai ir kolegijos studento statusas visuomenėje dar nėra ásitvirtinęs. Dalis visuomenės jo dar nesuvokia, taėiau jis jau ágijo tam tikrà vertę, kuriá ðiame straipsnyje ir bandysime paanalizuoti.

Tyrimo tikslas – išsiaiškinti, kaip patys studentai suvokia bei vertina *kolegijos studento statusą*.

Tyrimo uþdaviniai:

- Ávertinti ðiuo metu vyraujanėiá sàvokos *kolegijos studento statusas* sampratá.

- Nustatyti, ká patiems studentams reikiá bŭti kolegijos studentu.

Tyrimo objektas – kolegijos studento statuso samprata.

Tyrimo hipotezė – savo studijas kolegijoje studentai dalinai sieja su kolegijos studento statusu.

Studento statuso sociologinė refleksija

Ðiandien visuomenės gyvenimas neásvaizduojamas be sociologinės refleksijos – bŭdo paþiūrėti á save. Sociologinis mąstymas modernioje visuomenėje tampa bendru ðiuolaikinės epochos mąstymø vardikliu (Mills 1967; Leonaviėius 2002), o þmogaus savimonė, anot A. Giddenso, – paðalinio stebėtojo savimone, galinėia keisti istorijá (Giddens 2000). Socialinė refleksija ávirtina visuomenės sampratas. Neuniversitetinio aukðtojo mokslo plotmėje viena ið tokiø sampratø galėtø bŭti *kolegijos studento statusas*.

Statusas (lot. *status* – padėtis, bŭklė) – tai socialinė pozicija, suteikianti tam tikrø teisíø ir pareiðø (Matulionis 2002; Tarptautiniø þodþiø þodynas 1985). Statuso klausimas visuomenės stratifikacijai yra labai svarbus (Leonaviėius 2002). Jau M. Weberis (Weber 1978) teigė, kad, be turto ar nuosavybės, visuomenėje egzistuoja ir kiti pasiskirstymo á grupes kriterijai. Vienas ið jø – pagarba pagrąstas prestiþas (pranc. *prestige* – pagarba, autoritetas), pagal kurá visuomenė susiskirsto á statuso grupes. Jis statusá sieja su subjektyviø socialiniø skirtumø vertinimu ir gyvenimo sti-

liumi. Patą gyvenimo stilių formuoja grupės subkultūra, pateikianti tam tikrus elgesio standartus, kontroliuojanti grupės narių elgesį. Statuso grupės nariai turi savitą gyvenimą, kalbėjimo normas, elgesio manieras, skonių, tradicijas, apžūius, kt. Nors kiekviena statuso grupė gali laikyti savo statusą aukštesniu, tačiau patys sau to statuso ir jį privalumų priskirti negali. Statusą lemia prestižas ir visuomenės teikiama pagarba. Kadangi visuomenė labiau vertina kultūrinės vertybes, tai žmonės, kurie joms atstovauja, paprastai priskiriami aukštesniajam statusui (Broom 1992). P. Bourdieu, analizuodamas modernios visuomenės žvūitimo sistemą, atkreipė dėmesį į aukštąją mokslą kaip kultūriną kapitalą, kurio dėka vyraujančios klasės išreikia pastangas išsaugoti ir perduoti iš kartos į kartą savo pozicijas (Bourdieu 1981). Modernioje visuomenėje išsilavinimas yra kelias, vedantis į kontroliuojančias ir vyraujančias pozicijas ekonomikoje.

Studento siekis – žinių bei gebėjimų įgijimas – yra pakankamai aukštai vertinamas visuomenėje. Tačiau kolegijos studento statusas dar nėra tvirtas. Viena vertus, tai sąlygoja faktas, jog kolegijos kaip aukštojo mokslo institucijos žvaizdis dar nėra švitvirtinąs visuomenėje, kita vertus, Lietuvos visuomenė studento sąvoką labiau sieja su universiteto auklėtinio samprata. Kolegijos žvaizdžio kūrimas ir įvirtinimas visuomenėje pakels ir kolegijos studento statusą.

Socialinė refleksija greta kitų visuomenės sąvokų įvirtina ir statuso sąvoką. Toliau, remdamiesi tyrimu, paanalizuosime, kaip patys kolegijų studentai supranta savo statusą, su kuriomis vertybėmis jį sieja.

TYRIMO REZULTATAI IR JŪ APTARIMAS

Studento statuso įvirtinimas susijęs ir su paties studento savivoka, ir su kitų žmonių nuomone. Tyrime apie Lietuvos kolegijų studentų požiūrą į neuniversitetinio lygmens studijas mes pateikėme keletą klausimų, iš kurių galima spręsti apie esantį kolegijos studento statusą. Ėia išskyrėme ir paanalizuosime tik paėius studentų požiūrą į tai, kà jiems reikią būti studentu.

Tyrime dalyvavo 1089 žvairių kursų, 28 skirtingų studijų programų studentai iš aštuonių Lietuvos kolegijų. Studentų statuso analizei mes parinkome 6 klausimus. Visi klausimai koreliuoti su 5 požymiais: studentų lytis, kursas, kolegija, studijų programa ir studentų paųangumas. Vidiną anketos klausimų suderinamumą patvirtina Crombacho Alpha kriterijus (Alpha = 0,9187).

Faktorinė analizė parodė, kad argumentuojant studentų požiūrą į studijas, žiuos klausimus galima suskirstyti į du faktorius: *studento statuso suvokimas, siejamas su žiniomis* (Būti studentu man reikią profesijos įgijimą; karjeros pradžia; galimybė daug sužinoti – faktorius vidutinė vertė yra 0,6935) ir *studento statuso suvokimas, siejamas su elgsena* (Būti stu-

dentu man reikią nerūpestingą ir linksmą gyvenimą; galimybė atitrūkti nuo tėvų ir gyventi savarankiškai; galimybė priiminėti nestandartinius sprendimus – faktorius vidutinė vertė yra 0,68608). Studentų požiūrą į studijas žie faktoriai veikią silpnai, nes vidutinė faktorio vertė nesiekia 0,8. Faktorinė analizė patvirtino, kad abu žie faktoriai priklauso nuo lyties (studento statusą su profesija, karjera, žiniomis labiau sieja moterys, o su elgsena – labiau vyrai), kolegijos ir studijų programos (žvairių kolegijų studentai žiuos faktorius vertina skirtingai).

Faktorius studento statuso suvokimas, siejamas su žiniomis, koreliacinė analizė

Studento statusą su profesijos įgijimu labiau sieja studentės moterys (83% visiškai sutinka su teiginiu), negu vyrai (69% visiškai sutinka su teiginiu) ir pirmakursiai (82% visiškai sutinka su teiginiu), negu aukštesnių kursų studentai (visiškai sutinka su teiginiu 75% antrakursių ir 70% trečiakursių). Didelio skirtumo tarp kolegijų žiuo klausimu nepastebėta. Daugiausiai studento statusą su profesijos įgijimu sieja Klaipėdos (89% visiškai sutinka su teiginiu) ir Žiaulio (86% visiškai sutinka su teiginiu), mažiausiai – Panevėžio (72% visiškai sutinka su teiginiu) kolegijų studentai. Studentų statusą su profesijos įgijimu daugiausiai sieja kineziterapijos (95% visiškai sutinka su teiginiu), socialinio darbo (88% visiškai sutinka su teiginiu), buhalterinės apskaitos (88% visiškai sutinka su teiginiu) studijų programas pasirinkę studentai. Mažiau studento statusą su profesijos įgijimu sieja studentai, pasirinkę vėžimo automobilių transportu (66% visiškai sutinka su teiginiu ir 6% visiškai nesutinka), geodezijos (tik 47% visiškai sutinka su teiginiu) bei elektros ir automatikos žrenginių (57% visiškai sutinka su teiginiu) studijų programas. Ryškaus statistinio skirtumo žiuo klausimu nėra ir tarp gerai bei silpnai besimokančių studentų: studento statusą su profesijos įgijimu sieja 86% labai gerai besimokančių ir 75% silpnai besimokančių studentų.

Duomenų analizė parodė, kad statistiškai reikšmingas ryšys (Pearsono koreliacijos koeficientas $r = 0,138^{**}$; $P = 0,000$; $p \leq 0,01$) yra tik tarp kolegijos studento statuso siejimo su profesijos įgijimu ir respondentų lyties. Moterys kolegijos studento statusą su profesijos įgijimu sieja labiau, negu vyrai.

Studento statusą su karjera šiek tiek labiau sieja moterys (54% visiškai sutinka su teiginiu), negu vyrai (48% visiškai sutinka su teiginiu). Su karjera studento statusą labiau sieja pirmų (56% visiškai sutinka su teiginiu), negu vyresnių (visiškai sutinka su teiginiu 50% antrakursių ir 45% trečiakursių), kursų studentai. Skiriasi žvairių kolegijų studentų požiūris į šią klausimą: Vilniaus (62% visiškai sutinka su teiginiu) ir Žiaulio (61% visiškai sutinka su teiginiu) kolegijų studentai labiau, negu kitų kolegijų studentai, sieja studento statusą su karjera. Tuo tarpu mažiausiai studento statusą su karjera sieja Pa-

nevėpio (43% visiškai sutinka su teiginiu) ir Ėiauliø kolegijø studentai (49% visiškai sutinka su teiginiu). Studento statusà su karjera labiausiai sieja bendrosios praktikos slaugos (74% visiškai sutinka su teiginiu), buhalterinës apskaitos (65% visiškai sutinka su teiginiu) ir vokieèiø/anglø ir antrosios uþsienio kalbos (64% visiškai sutinka su teiginiu) studijø programas pasirinkæ studentai. Tuo tarpu maþiausiai su karjera studento statusà sieja þemës ūkio technikos (12% visiškai nesutinka su teiginiu ir 10% greièiau nesutinka, negu sutinka), geodezijos (tik 33% visiškai sutinka su teiginiu, 3% visiškai nesutinka ir 33% greièiau nesutinka, negu sutinka) bei elektros ir automatikos árenginiø (tik 37% visiškai sutinka ir 10% visiškai nesutinka su teiginiu) studijø programø studentai. Nuo kurso ðio klausimo sprendimas praktiðkai nepriklauso, nes statistinio skirtumo beveik nėra.

Silpnas statistiðkai reikðmingas atvirkðtinis ryðys yra tarp kolegijos studento statuso siejimo su karjera ir respondentø lyties ($r = -0,066^*$; $P = 0,029$; $p \leq 0,05$), kurso ($r = -0,067^*$; $P = 0,027$; $p \leq 0,05$) bei kolegijos ($r = -0,060^*$; $P = 0,048$; $p \leq 0,05$). Studento statusà su karjera labiau sieja moterys, negu vyrai, ir pirmø, negu vyresniø, kursø studentai.

Studento statusà su galimybe daug suþinoti labiau sieja studentës moterys (52% visiškai sutinka su teiginiu), negu vyrai (43% visiškai sutinka su teiginiu). Statistinio ávairiø kursø studentø poþiūriø ðiuo klausimu skirtumo praktiðkai nėra: pirmø bei antrø kursø studentø 49%, o treèiø kursø 45% visiškai sutinka su teiginiu. Tarp kolegijø ðiuo klausimu ryðkaus skirtumo taip pat nepastebëta. Visø kolegijø respondentai arba visiškai sutinka su teiginiu (51%), arba greièiau sutinka, negu nesutinka (49%). Ðiek tiek labiau studento statuso sampratà su galimybe ágyti þiniø sieja Utenos (53% visiškai sutinka su teiginiu), o maþiau – Panevėpio (40% visiškai sutinka su teiginiu) kolegijø studentai. Ðis skirtumas ryðkesnis tarp ávairiø studijø programø. Studento statusà su galimybe daug suþinoti labiau sieja studentai, pasirinkæ kinetoterapijos (69% visiškai sutinka su teiginiu) ir dekoratyvinës plastikos (65% visiškai sutinka su teiginiu) studijø programas. Maþiausiai studento statusà su galimybe daug suþinoti sieja geodezijos (23% visiškai sutinka su teiginiu, o 20% greièiau nesutinka, negu sutinka) bei elektros ir automatikos árenginiø (29% visiškai sutinka su teiginiu) studijø programø studentai. Gerai besimokantys studentai (51% visiškai sutinka su teiginiu) labiau sieja studento statusà su galimybe daug suþinoti, negu silpnai besimokantys (44% visiškai sutinka su teiginiu).

Duomenø analizë parodë, kad statistiðkai reikðmingas atvirkðtinis ryðys yra tik tarp kolegijos studento statuso siejimo su galimybe daug suþinoti ir respondentø lyties ($r = 0,090^{**}$; $P = 0,003$; $p \leq 0,01$). Studento statusà su galimybe daug suþinoti labiau sieja studentës moterys, negu vyrai.

Faktoriaus studento statuso suvokimas, siejamas su elgsena, koreliacinë analizë

Studento statusà su nerūpestingu ir linksmu gyvenimu labiau sieja studentai vyrai, negu moterys: visiškai su ðiuo teiginiu sutinka 12% moterø ir 19% vyrø, o greièiau sutinka, negu nesutinka su teiginiu 22% moterø ir 29% vyrø. Studentø statuso su nerūpestingu ir linksmu gyvenimu nesieja (visiškai nesutinka su teiginiu) 27% moterø ir 17% vyrø. Pirmame kurse studentai vertina studento statusà ir maþiau sieja jà su nerūpestingu gyvenimu, negu vyresniuose (visiškai sutinka su teiginiu 14% pirmakursiø, 15% antrakursiø ir 19% treèiakursiø). Studento statusà su nerūpestingu gyvenimu labiau sieja Alytaus ir Marijampolës kolegijø studentai: 24% Alytaus ir 21% Marijampolës kolegijø studentai visiškai sutinka su ðiuo teiginiu. Tuo tarpu rimëiausiai studento statusà vertina Vilniaus kolegijos studentai: 32% visiškai nesutinka ir 31% greièiau nesutinka, negu sutinka su teiginiu. Studento statusà su nerūpestingu ir linksmu gyvenimu daugiausiai sieja studentai, pasirinkæ þemës ūkio technikos (38% visiškai sutinka su teiginiu) ir veþimo automobiliø transportu (34% visiškai sutinka su teiginiu) studijø programas. Maþiausiai studento statusà su nerūpestingu gyvenimu sieja studentai, pasirinkæ bendrosios praktikos slaugos (41% visiškai nesutinka su teiginiu), farmakoteknikos (40% visiškai nesutinka su teiginiu) ir socialinës pedagogikos (34% visiškai nesutinka su teiginiu) studijø programas. Kaip ir tikëtasi, studento statusà su nerūpestingu ir linksmu gyvenimu daþniausiai sieja silpnai besimokantys studentai. Net 38% labai silpnai besimokanèiø studentø mano, kad bŭti studentu – tai linksmai leisti laikà. Tuo tarpu su ðiuo teiginiu visiškai nesutinka 31%, o greièiau nesutinka, negu sutinka, 40% labai gerai besimokanèiø studentø.

Duomenø analizë parodë, kad statistiðkai reikðmingas ryðys yra tik tarp kolegijos studento statuso siejimo su *nerūpestingu ir linksmu gyvenimu* ir respondentø lyties ($r = 0,127^{**}$; $P = 0,000$; $p \leq 0,01$). Studento statusà su nerūpestingu ir linksmu gyvenimu labiau sieja studentai vyrai, negu moterys.

Studento statusà su galimybe atitrŭkti nuo tøvø ir gyventi savarankiðkai labiau sieja studentai vyrai (29% visiškai sutinka su teiginiu), negu moterys (25% visiškai sutinka su teiginiu), ir pirmakursiai (27% visiškai sutinka su teiginiu), negu treèiakursiai (23% visiškai sutinka su teiginiu). Skiriasi ávairiø kolegijø studentø poþiūriai á studento statusà bei su juo siejamà galimybæ atitrŭkti nuo tøvø. Ðis poþiūris vyrauja Kauno (30% visiškai sutinka su teiginiu), Klaipėdos (24% visiškai sutinka su teiginiu), Ėiauliø (26% visiškai sutinka su teiginiu) kolegijose. Tuo tarpu daugiausia studentø, nesiejanèiø studento statuso su galimybe atitrŭkti nuo tøvø, yra tose paèiose Ėiauliø (30% visiškai nesutinka su teiginiu) bei Panevėpio (30% visiškai sutinka su teiginiu) kolegijose. Reikia paþymëti, kad visø kolegijø respondentai su ðiuo tei-

giniu beveik vienodai sutinka ir nesutinka (21–29%). Ávairias studijø programos pasirinkæ studentai akivaizdþiai skirtingai vertina studentø statusà ðiuo poþiūriu. Daugiausia pritaria teiginiui kompiuteriniø tinklø administravimo (40% visiðkai sutinka su teiginiu) ir dekoratyvinës plastikos (35% visiðkai sutinka su teiginiu) studijø programø studentai. Maþiausiai studento statusà su atitrūkimu nuo tøvø sieja pradinio ugdymo ir choreografijos (40% visiðkai nesutinka su teiginiu) bei statybos (40% visiðkai nesutinka su teiginiu) studijø programø studentai. Kaip ir tikëtasi, silpnai besimokantieji (32% visiðkai sutinka ir 13% visiðkai nesutinka su teiginiu) studento statusà daugiau sieja su galimybe gyventi savarankiðkai, negu gerai besimokantieji (19% visiðkai sutinka ir 27% visiðkai nesutinka su teiginiu).

Duomenø analizë parodë, kad yra silpnas statistiðkai reikðmingas ryðys tarp *kolegijos studento statuso siejimo su galimybe atitrūkti nuo tøvø ir gyventi savarankiðkai* bei respondentø lyties ($r = 0,069^*$; $P = 0,024$; $p \leq 0,05$) ir silpnas atvirkðtinis ryðys tarp ðio teiginio ir kolegijos, kurioje respondentai mokosi ($r = -0,078^*$; $P = 0,010$; $p \leq 0,05$). Studento statusà su galimybe atitrūkti nuo tøvø ir gyventi savarankiðkai labiau sieja studentai vyrai bei Kauno, Klaipëdos ir Ðiauliø kolegijø studentai.

Studento statusà su galimybe priiminëti nestandartinius sprendimus labiau sieja studentai vyrai (27% visiðkai sutinka su teiginiu), negu moterys (22% visiðkai sutinka su teiginiu), ir antrakursiai (27% visiðkai sutinka su teiginiu), negu kitø kursø studentai (pirmakursiø 23%, o treëiakursiø 19% visiðkai sutinka su teiginiu). Studento statusà su galimybe priiminëti nestandartinius sprendimus labiau sieja Alytaus (32% visiðkai sutinka su teiginiu), Kauno (26% visiðkai sutinka su teiginiu) ir Vilniaus (26% visiðkai sutinka su teiginiu) kolegijø studentai. Maþiausiai sieja Ðiauliø (23% visiðkai sutinka ir 8% visiðkai nesutinka su teiginiu) ir Utenos (21% visiðkai sutinka ir 5% visiðkai nesutinka su teiginiu) kolegijø studentai. Ávairiø studijø programø studentai ðã klausimà sprendþia skirtingai. Daugiausiai studento statusà su galimybe priiminëti nestandartinius sprendimus sieja veþimo automobiliø transportu (42% visiðkai sutinka su teiginiu), programavimo kompiuteriais (39% visiðkai sutinka su teiginiu) bei dekoratyvinës plastikos (38% visiðkai sutinka su teiginiu) studijø programø studentai. Maþiausiai ðiam klausimui pritaria pradinio ugdymo ir choreografijos (8% visiðkai sutinka su teiginiu), farmakoteknikos (tik 10% visiðkai sutinka ir 7% visiðkai nesutinka su teiginiu) bei aplinkos apsaugos (10% visiðkai nesutinka su teiginiu) studijø programø studentai. Nuo studentø paþangumo ðio klausimo sprendimas praktiðkai nepriklauso. 24% visø studentø kolegijos studento statusà sieja su galimybe priimti nestandartinius sprendimus.

Duomenø analizë parodë, kad yra statistiðkai reikðmingas *kolegijos studento statuso siejimo su galimybe*

priiminëti nestandartinius sprendimus bei respondentø lyties ryðys ($r = 0,090^{**}$; $P = 0,003$; $p \leq 0,01$) ir silpnas atvirkðtinis ðio teiginio ir kolegijos, kurioje respondentai mokosi, ryðys ($r = -0,074^*$; $P = 0,015$; $p \leq 0,05$). Studento statusà su galimybe priiminëti nestandartinius sprendimus labiau sieja studentai vyrai ir Alytaus, Kauno bei Vilniaus kolegijø studentai.

ÐIVADOS

- Ðiuo metu visuomenëje dar nėra tvirtai nusistovëjæs *kolegijos studento statusas*. Tvirtëjant kolegijø kaip aukðtojo mokslo institucijø statusui kyla ir kolegijø studento statusas.

- Patys studentai kolegijos studento statusà sieja su dviem faktoriais – *þiniomis ir elgsena*.

- Studento statuso samprata, ypaè susijusi su þiniomis, turi átakos studentø motyvacijai mokytis kolegijoje. Faktoriñë analizë patvirtino, kad abu faktoriai (studento statusas, siejamas su þiniomis, ir studento statusas, siejamas su elgesiu) priklauso nuo lyties (studento statusà su þiniomis labiau sieja moterys, o su elgsena – labiau vyrai), nuo kolegijos ir nuo studijø programos – ávairiø kolegijø bei studijø programø studentai ðiuos faktorius vertina skirtingai.

- Tyrimo hipotezë, kad savo studijas kolegijoje studentai dalinai sieja su kolegijos studento statusu, pasitvirtino.

Gauta 2005 11 15

Literatūra

1. Bologna process http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010.et_2010_en.html.
2. Bourdieu, P. 1981. „The education system and economy: titles and jobs“, *French Sociology. Rupture and Renewal since 1968*. Ed. by C. C/Lemert, No. 9.
3. Broom, L.; Broom D.; Bonjean, D. 1992. *Sociologija*. Kaunas: Littera Universitas Vytauti Magni.
4. Giddens, A. 2000. *Modernybë ir asmens tapatumas*. Vilnius: Pradai.
5. Juceviëienë, P. ir kt. 1997. *Lyginamoji edukologija*. Kaunas: Technologija.
6. Kvietkauskas, V. (ats. red.). 1985. *Tarptautiniø þodþiø þodynas*. Vilnius: Vyriausioji enciklopedijø redakcija.
7. *Lietuva – globaliø galimybiø ðalis*/Lietuvos nacionalinë informacinës visuomenës plëtros strategija/Projektas/2001.
8. Leonaviëius, V. 2002. „Sociologijos diskursas ir sociologijos studijos Lietuvos aukðtosiose mokyklose“, *Journal „Filosofija. Sociologija“* 1: 24–29.
9. Lisbon Strategy – education and training 2010 http://europa.eu.int/com/education/policies/2010/et_2010_en.html.
10. Matulionis, A. V. 2002. *Sociologija*. Vilnius: Homo liber.
11. Mills, C. W. 1967. *The Sociological Imagination*. London: Oxford University Press.

12. *Sociologija*: vadovėlis/sud. V. Leonavičius. Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas, 2004, p. 96–109.
13. Strategies for lifelong learning
http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/III_en.html.
14. Weber, M. 1978. *Economy and Society*. G. Roth and C. Wittich (eds.), Berkley, CA: University of California Press.

Viktorija Marcinkevičienė, Antanas Vaidelys

**CONSOLIDATION OF COLLEGE STUDENT STATUS:
 SOCIOLOGICAL ASPECT**

S u m m a r y

The article points out that as compared to the parameters of the higher education qualifications in the EU countries, the college student status should increase in the Lithuanian society. It is not steady yet, thought together with the increasing status of colleges as higher education institutions, college student status is increasing too. The authors emphasize that nowadays society life is inconceivable without sociological reflection – a way to look at oneself. Together with other concepts of society, sociological reflection as

such consolidates the concept of status. In the context of non-university higher education, one of such concepts might be college student status.

Research on the Lithuanian college students' attitudes towards non-university higher education and college student status shows that students relate college student status with two factors – knowledge (profession, career) and behaviour (light-hearted life, possibility to live apart from their parents, ability to make nonstandard decisions). The concept of student status in relation to knowledge has an influence on students' motivation to take on college studies. Factor analysis confirms that both these factors depend on sex (most female respondents associate student status with knowledge, whereas male respondents relate it rather with behaviour), college and study programme. Students of different colleges and study programmes have different attitudes towards these factors. However, evaluation of student status does not practically depend on study years and study results. Correlation analysis confirms these conclusions. The hypothesis of the research has been confirmed, – college students partly relate their studies in college with the college student status.

Key words: college student, status, society, approach, prestige